

ACC. N:R M. 8968:1-7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *J. Gunnarsson*
Härad: *V. Göinge* Adress: *Lövshögsvägen 13, Lund*
Socken: *Visseltorpa* Berättat av: _____
Uppteckningsår: *1943* Född år _____ i _____

Bord o. sittmöbler. *s. 1-7.*

Ums M. 78 A o B

ACC. NR. *M. 8968:1.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: S. Gunnarsson

Härad: Västra Göinge Adress: Svenshögsvägen 13 Lund

Socken: Visseltofta Berättat av

Uppteckningsår: 1943 Född år i

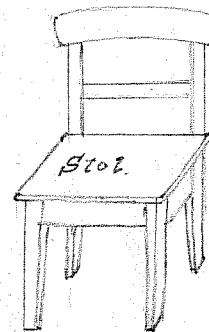
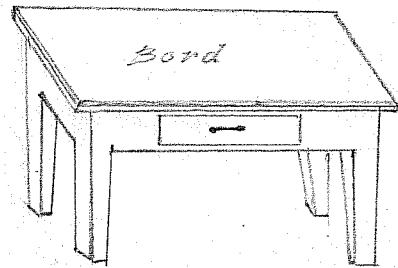
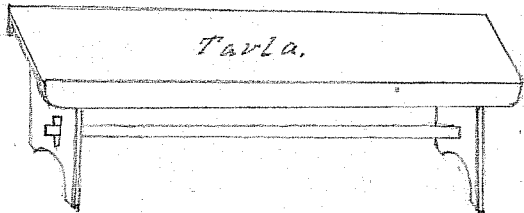
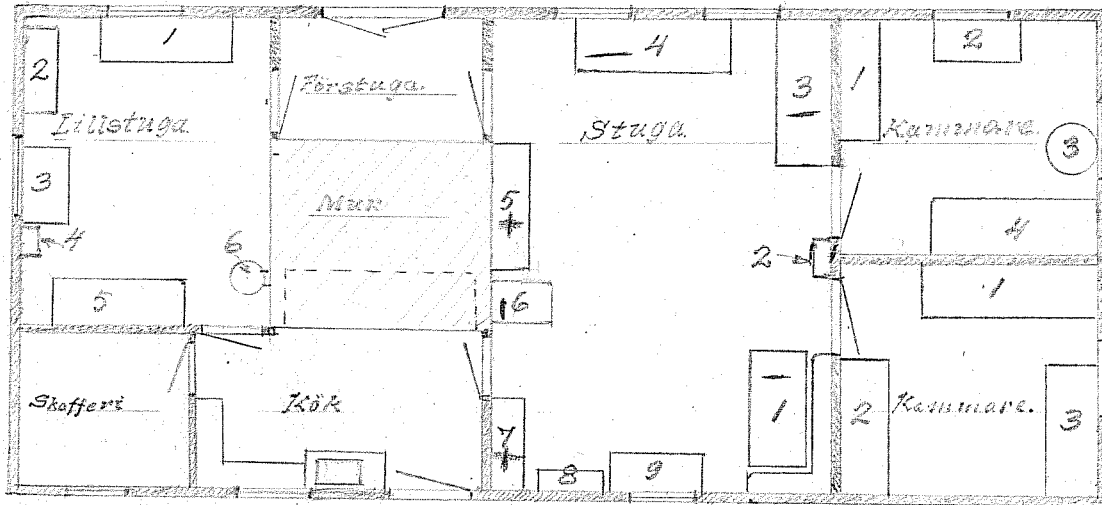
Uppteckningen rör Möbler. Frågelistorna ^{*Ulma*} M 78 A och B.

Möbleringsbeskrivningen nedan gäller mindre bondgårdar och torp. Min morfar Sven Larsson Västberg, född 1815 och död 1910, var byggmästare och hade byggt många av boningshusen till ortens bönder och torpare, en hustyp som jag mycket väl känner. Med undantag för ett enda, det sista han byggde, hade alla den rumsindelning som visas på medföljande planskiss. Planskissen ifråga visar möbleringen i mitt hem på 1890 talet, men även hos grannarna var möbleringen i stort sett lika med hos oss. De möbler, som jag är fullt säker på att hade samma placering hos våra grannar som hos oss har jag märkt med rött på skissen. Det var säkerligen en standardmöblering i denna hustyp. De med med grönt märkta möblerna hade åtminstone hos några av grannarna samma placering som hos oss.

Skriv endast på denna sida!

M. 8968:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

M. 8968: 3.

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Detta gäller mäbleringen av stugan, Hur våra grannar hade möblerat övriga rum har jag inget säkert minne av.

Redan i slutet på 1890 talet började man göra fint i stugorna, man tog bort sättugnen, satte in en järnkamin istället, dalaklockan bytte man bytte man ut mot ett väggur med svarvade och polerade granlåter, man satte ett fyrkantigt bord mitt på golvet i stugan oc ^{h/}hängde en stor fotogenlampa, med glasprismor och bronserade armaturer mitt över bordet. Där man hade ekonomisk möjlighet var nog denna revolution genomförd vid sekelskiftet.

Innan jag beskriver möblerna i mitt hem ^(skulle jag kanske säga) att min far var inflyttad från Kattarp i Luggude härad och haft en del av möblerna med därifrån. I de fall jag vet det skall jag angiva det .

1: Bordet hade ungefär det utseende som ritningen visar, tjock träskiva, grova ben, inga utsirningar utom att kanten på skivan va-r något räfflad, sarg och ben voro målade (mörkblå) ovan sidan på skivan var omålade, skurade. Sedan jag minnes hade vi vaxduk på bordet till vardags och duk vid högtid, med bordet hade säkerligen tidigare varit användt utan duk. Vem som gjort

M. 8968:4

3

bordet vet jag ej, men det var säkert ej kommit från Kattarp, emedan jag sett liknande bord hos grannarna. Skivan var fast och i bordlådan förvarades matbestick. Bordets ålder kan jag inte bedömma. Hos grannarna förekom också klaffbord, man sade i allmänhet Slagbord men också Fjälabor (man fällde en fjäl= en bräda) jag har möjligen också hört Smäckeboard. Stenskiva har jag aldrig sett i min hemtrakt. Andra bordnamn och bordstyper, vad det gäller större matbord, minnes jag ej från min barndom. Mindre bord, både runda och fyrkantiga, s.k. fönsterbord förekom strax jag minnes, men var nog då en ganska ny företeelse. Alla familjemedlemmarna åt vid samma bord och far satt på kortbänken vid bordändan, ~~och~~ barnen på långbänken vid bordsidan, mor satt vid bordets yttersida, hon skulle ju ut i köket upprepade gånger under måltiden. Vi voro endast fyra personer, far, mor och två barn. Där som fanns tjänare var det nog regel att manliga tjänare satt på bänken vid bordets innersida och kvinnliga vid bordets yttersida. En kort väggfast bänk fanns vid bordändan och en längre även väggfast bänk vid bordets innersida.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

M. 8968:5

4:

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bänkarna voro öppna framtill med ben och utan utsirningar. På andra ställen använde man också en lös bänk vid bordets yttersida som man kallade Tavla. De väggfasta kallades endast bänk. Varken de fasta bänkarna eller tavlan vore klädda med tyg. I mitt hem fanns även en annan bänk, den s.k. ugnbänken, på skissen betecknad med nr.5. Det var en liten soffa med ryggstöd och sidokarmar, den hade samma längd som en normal soffa men var smalare och icke utdragbar. Den hade löst lock och användes till förvaring sängkläder om dagen, den var för smal att användas till sängplats. Jag är inte säker på att denna möbel var så vanlig. Nr.2 på skissen är en väggklocka s.k. dalaklocka. Nr.3 är en säng där far och mor hade sin sängplats. Nr.4 är en utdragssoffa där barnen hade sin sängplats. När denna soffa om dagen var ihopskjuten och locket pålagt fingo inte alla sängkläderna plats utan en del lades ner i ugnbänken. Nr.6 är sätstugnen, nr.7 är en skänk, nr.8 en bokhylla och nr.9 ett skrivbord. Vi hade två stolar enligt medföljande fotografi de hade sin plats i kammaren. I stugan använde vi trästolar

M. 8968:6.

5:

ungefär som medföljande skiss. Även andra stoltyper användes på orten. Det är endast typerna nr.2 och nr.8 som jag är fullt säker på att jag aldrig sett. Vi hade en bekant stolmakare på orten, Håkan Simonsson (Stola Hågen) han var född 1801 och död innan jag minnes, men han hade säkerligen inte gjort våra stolar. Stolen på fotografiet är kommen från Kattarp. Några andra namn än trästol och stoppad stol har jag inte hört.

Här är endast beskrivet möbleringen i stugan, men om det har intresse så kan jag senare beskriva möbleringen i de andra rummen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

